The Effects of Using Technology in the Human-Nature Relationship, in the Context of the Covid- 19 Pandemic

[Efectele utilizării tehnologiei în
relația om-natură, în contextul
pandemiei de Covid-19]

Alexandra ȘTEȚI¹

¹ MA Student, Master of Philosophy,
Culture, Communication, Babeș-Bolyai
University, Faculty of History and
Philosophy, Department of Philosophy,
Cluj-Napoca, 1 Mihail Kogălniceanu Street,
400084, Romania.

Email: alexandra_steti@yahoo.com

Abstract: *This article aims to answer the question "has technology canceled a possible return to nature?". Provided that this pandemic has given everyone a lot of time to reflect, due to restrictions, all this time has been filled, even more, by the use of technology. There has indeed been talk of the connection between disease and the way in which humanity treats nature, but these have been findings devoid of a call to action. Instead, the time spent in front of the devices increased, in the attempt of people to fill in some way the free time they had at their disposal after work or school that took place, also, in front of a screen. The human-nature relationship was restricted to walks to the store or work, walking in the park being restricted in some respects. My proposal is to highlight both the positive and negative aspects of the use of technology during the past pandemic year. The complete lockdown, an event that completely shocked the whole world in which we live, revealed some aspects that were harder to notice, such as that nature does not need us, but we need it. However, I want to show that, although technology was the only pillar that helped us to maintain a more or less functional society, it also limited our closer observation of nature, and an awareness of its role. Among the hundreds of news, the daily check of the ever-increasing number of cases, the search for entertainment that would divert our attention from the situation we are in, the distance from nature and the closure in a space more and more distant from the surrounding reality, increasingly fictional, it affects man's relationship with nature.*

Keywords: *technology, nature, pandemic, internet, human-nature relationship.*

How to cite: Șteți, A. (2021). The Effects of Using Technology in the Human-Nature Relationship, in the Context of the Covid-19 Pandemic. *Journal for Social Media Inquiry*, 3(1), 78-89.

<https://doi.org/10.18662/jsmi/3.1/18>

1. Introducere

După mai bine de un an de pandemie, putem considera că tehnologia nu numai că ne-a ajutat să ne conectăm unii cu alții, să ne facem mai plăcut timpul petrecut în carantină, dar a și devenit, în cazul unor meserii mai mult decât în cazul altora, un instrument extrem de necesar. Astfel, multe job-uri au fost mutate în confortul propriei case, pe device-ul personal, orele din întreg sistemul educațional au fost de asemenea convertite în ceea ce numim *teleșcoală*. Orașele au devenit pustii, străzile s-au golit de mașini, iar populația care a avut posibilitatea să se mute în locuri mai izolate a plecat din orașe, în momentul în care *lockdown*-ul a devenit singura măsură de siguranță posibilă. MyMove (Bowman, 2021) arată că procentul celor care și-au schimbat adresele temporar, a crescut în perioada februarie 2020-iulie 2020 cu 27% față de aceeași perioadă a anului precedent. Cifrele arată că populația s-a mutat din orașele urbane extrem de populate în orașe mai mici sau la țară, doar în New York înregistrându-se 110.000 de mutători. Deși aceste persoane au plecat în principal pentru a se autoizola, până la trecerea pandemiei, un alt aspect important l-a reprezentat dorința acestora de a locui într-un loc mai aproape de natură, în special în cazul celor care au ales să se mute la țară, întrucât poluarea reprezintă, potrivit Organizației Mondiale a Sănătății (OMS), un factor important în creșterea incidenței infectărilor cu virusul SARS-CoV-2, în zonele urbane, care se confruntă cu un risc ridicat de poluare.

Pandemia aceasta se află în strânsă legătură cu relația om-natură, întrucât, așa cum arată OMS (2021) în raportul său privind originea și transmisibilitatea SARS-CoV-2, toate evidențele demonstrează că transmiterea virusului s-a realizat între gazda din regnul animal și om. Această transmitere a avut loc fie prin interacțiune directă între animal și om, fie prin ingerarea unui aliment de origine animală, de către om. OMS nu exclude posibilitatea ca virusul să provină dintr-un accident de laborator, însă după cum arată în același raport, probabilitatea este foarte mică ca aceasta să fie cauza. În trecutul umanității au existat și alte virusuri care s-au transmis direct de la animal la om, cum ar fi Ebola, virusul Marburg, Hiv-1 și Hiv-2, etc.—afecțiuni care produc în continuare victime, chiar dacă incidența cazurilor raportate la populație este mult mai scăzută comparativ cu virusul SARS-CoV-2. Relația abuzivă a omului cu natura, consumarea excesivă de carne, braconajul și exportul de animale sălbatice, măresc posibilitatea de transmitere a virusurilor de la animal la om (Reddy & Milton, 2020). Prin evitarea consumului de carne de origine animală, șansele de a contracta o astfel de boală nu pot doar să scadă, ci chiar să se reducă la zero. Cu atât mai

mult cu cât transmiterea directă, pe calea aerului, este foarte scăzută în cazul contactului direct animal-om, spre deosebire de un contact direct interuman, unde șansele de îmbolnăvire cresc. Într-adevăr relația noastră cu natura este defectuoasă, iar declanșarea unei astfel de pandemii a fost iminentă. Au fost lansate avertizări atât din partea specialiștilor, cât și a diferitelor publicații științifice, chiar de la începutul secolului XXI. Aceste avertizări au avut la bază răspândirea diferitelor epidemii, printre care amintim: SARS din 2003, H1N1 în 2009, Ebola în 2014-2016, infecția provenită de la țânțari Zika în 2016. Astfel răspândirea unei pandemii a devenit o chestiune de timp (Hiscott et al., 2020). Dacă relația noastră cu natura a fost atât de precară, întrebarea pe care ne-o punem după un an de pandemie, în urma căruia timpul petrecut în fața ecranelor diferitelor device-uri a crescut, este dacă și cum a afectat tehnologia această relație.

2. Efectele tehnologiei în timpul Pandemiei de Covid-19

2.1. Efectele pozitive ale utilizării tehnologiei

Înainte de a explica rolul tehnologiei în relația om-natură, doresc să punctez câteva aspecte cheie ale rolului pe care tehnologia l-a avut în această perioadă. După cum am menționat și în introducere, tehnologia a reprezentat un punct de sprijin în această perioadă, prin asigurarea, atât a organizării sistemului educațional, cât și a anumitor sectoare din domeniul socio-economic, într-un mediu cât mai sigur, optând pentru mutarea muncii în mediul online (acolo unde acest aspect a fost posibil). Pentru a preveni răspândirea rapidă a noului coronavirus, s-a recomandat mutarea cursurilor, din toate nivelele educaționale, în regim online, astfel încât materia care trebuie predată să nu sufere amânare. Fără acces la tehnologie, acest lucru ar fi fost mult mai dificil, dacă nu chiar imposibil. Să ne imaginăm, pentru un moment, că măsurile luate de autorități ar fi reprezentat, în orice circumstanțe, măsura ultimă. Așadar, tot sistemul educațional ar fi fost stopat, în cel mai bun caz pentru mai puțin de un an de zile. În societatea noastră, o astfel de decizie din partea autorităților Statului, ar fi avut efecte devastatoare. Deși au dispus de un sistem digital dezvoltat, multe țări nu au fost pregătite pentru o astfel de trecere bruscă de la o educație clasică, la una online. Instrumentele au existat, însă implementarea lor a trebuit să fie realizată brusc. Chiar și așa, lipsa tehnologiei ar fi reprezentat pierderea unui an de învățământ/studiu, din viața elevilor/studentilor. Conform unui studiu realizat de UNESCO (2021), pierderea orelor de studiu afectează în special elevii care se află în clasele primare de învățământ. Deși avem acces la tehnologie, un număr semnificativ de copii, în special din mediul rural, încă

nu au acces la internet sau un device care să le permită participarea la orele online. Pierderea orelor poate însemna o creștere a riscului de abandon școlar, scăderea calității procesului de învățare și mărirea diferențelor de gen, în special în țările mai puțin dezvoltate. Astfel, o închidere completă a școlilor, ar fi reprezentat o problemă majoră, întrucât un mare număr de elevi s-ar fi confruntat cu această problemă. În prezent, prin programe de îmbunătățire a calității sistemului de învățământ, se preconizează ca numărul elevilor care se vor confrunta cu astfel de dificultăți, va scădea.

Am amintit de reorganizarea unor sectoare socio-economice, cum ar fi munca în domeniul finanțelor, managementului, IT, comunicării, educației, etc, în domeniul online. În condițiile în care o astfel de organizare nu s-ar fi putut realiza, persoanele respective ar fi ajuns în situația de a-și pune viața în pericol prin creșterea riscului contractării noului coronavirus. O astfel de situație ar fi putut avea efecte negative în ceea ce privește calitatea vieții indivizilor, cum ar fi sărăcia datorată scăderii salariului, sau creșterea stresului, depresiei, emoțiilor negative, etc. Astfel de efecte negative au fost observate în cazul sectoarelor economice care necesitau implicarea directă, controlul echipamentelor mecanice, asistență medicală, agricultură, etc. Tehnologia a ajutat de asemenea sistemul HORECA, în special afacerile de mici dimensiuni, care au văzut posibilitatea de a se asocia cu firmele de *home delivery*, astfel păstrându-și sursa de venit, chiar dacă printr-o diminuare a câștigurilor. Așadar, fără ajutorul tehnologiei, rata șomajului ar fi crescut, la fel și sărăcia, iar economia ar fi cunoscut o scădere mult mai mare. Desigur, nu fiecare individ a putut beneficia de acest ajutor, însă este de remarcat faptul că o mare parte din schimbările survenite pot fi benefice, iar tehnologia poate fi folosită în scopuri mult mai variate.

Domeniul sănătății mentale a avut parte de atenție sporită în această perioadă. Implicările la nivel social, dar și psiho-cognitiv s-au făcut resimțite prin emoții negative, stări de singurătate, în special din cauza izolării pe termen lung, dar și a stresului care a venit o dată cu pandemia. Pe lângă persoanele care au căutat ajutor terapeutic ca urmare a evenimentelor din pandemie, nu trebuie să uităm de cele care deja se aflau sub tratament psihoterapeutic. Înainte de pandemie, terapia online era un subiect destul de sensibil, ținând cont de faptul că o bună parte din specialiștii din domeniul psihoterapiei/psihologiei, susțineau că pentru acest tip de terapii este nevoie de o interacțiune directă între pacient și specialist. Terapiile online de acest fel, în opinia acestora, având rezultate mai scăzute (Wind et al., 2020). Într-adevăr, anumite tehnici folosite în terapie, de exemplu imageria, sau hipnoza de relaxare, sunt destul de greu de realizat online, întrucât confruntarea cu întârzieri sau căderi/întreruperi de semnal al internetului, scad calitatea

exercițiului în sine. Însă, această barieră a fost trecută, acceptându-se, atât de către terapeuți, cât și de către pacienți, a întâlnirilor online, creându-se astfel o situație de câștig de ambele părți.

Nu trebuie neglijat nici rolul pe care tehnologia l-a avut prin instrumentele care s-au folosit, de exemplu, în crearea rapidă a unor vaccinuri care să încetinească/eradicheze răspândirea noului coronavirus și să amelioreze simptomele/efectele devastatoare ale acestuia asupra organismului uman. Acestea sunt doar câteva aspecte generale pe care am dorit să le menționez cu privire la acest subiect. Înainte de a continua cu discutarea aspectelor negative, doresc să menționez faptul că, tehnologia în paradigma ei instrumentalistă, poate avea atât efecte pozitive cât și negative, în moduri mai mult sau mai puțin (ne)așteptate.

2.2. Efectele negative ale utilizării tehnologiei

Ca orice activitate, utilizarea excesivă a tehnologiei de către natura umană, poate dăuna, pe termen lung. Spun activitate, deoarece mare parte din efectele negative care s-au observat în privința utilizării tehnologiei pe perioada pandemiei, se referă la utilizarea rețelelor de socializare (dar nu exclusiv). O primă îngrijorare vine din partea *UnitedHealthcare Eyesafe* (2020)—o organizație fondată de mai mulți specialiști din domeniul oftalmologiei și optometriei—care au realizat un studiu privind îngrijorarea pe care medicii, dar nu numai, o au cu privire la timpul pe care tot mai mulți indivizi, în contextul actualei pandemii, îl petrec în fața ecranelor. De la începerea pandemiei COVID-19, timpul mediu petrecut în fața ecranelor a crescut la 13+ ore pe zi, față de 9 ore jumătate, în 2019. Motivul îngrijorării este că, dată fiind statistica, avem o estimare medie a timpului petrecut în fața ecranelor, ceea ce înseamnă că există persoane care petrec mai puțin timp în fața ecranelor și altele care petrec mai mult de 13 ore în fața ecranului unui device. Altfel spus, mai mult de jumătate din zi ne-o petrecem în fața unui ecran, în condițiile în care în medie un om doarme 8 ore pe noapte, rămânem cu un total de 3 ore zilnice, excluzând somnul, în care nu suntem conectați la un ecran. Efectele negative ale unui astfel de ritm de viață, se răsfrâng nu numai asupra vederii, ci și asupra calității somnului.

Tehnologia ne poate afecta, și chiar ne afectează, nu numai din punct de vedere fizic, ci și psihic. Problemele legate de rețelele de socializare, în special în rândul adolescenților, au fost discutate încă dinainte de izbucnirea pandemiei. Documentarul Netflix *The Social Dilemma* (Orlowski, 2020) discută cu o serie de personalități din domeniul tehnologiei informaționale și sociologiei, cum ar fi Tristan Harris și Shoshana Zuboff, pericolele la care ne

expunem și modul în care această expunere la rețelele de socializare, ne poate afecta pe termen lung. Principiul prin care funcționează aceste rețele este simplu: creierul tău va avea sentimentul că a fost premiat, de fiecare dată când deschizi aplicațiile și vezi noutățile din propriul newsfeed sau de fiecare dată când o postare personală primește feedback, sub formă de aprecieri, comentarii sau distribuiri. Am putea crede că această simplitate nu ne poate afecta în niciun fel, cu toate acestea s-a descoperit că rețelele sociale (Facebook, Instagram, Twitter, TikTok, etc), tocmai prin felul în care sunt create, creează dependență. Pe de o parte aceste rețele permit comunicarea cu un număr mare de persoane, lucru care s-a dovedit extrem de util în contextul pandemiei, când contactul cu cei dragi nu se putea realiza fizic. Pe de altă parte, problema apare în momentul în care observăm numărul de interacțiuni, să le numim sociale, pe care le avem în cadrul acestor rețele. Ființa umană are nevoie de această componentă, întrucât am fost obișnuiți să supraviețuim cu ajutorul grupului—orice individ singur era supus unui pericol major, motiv pentru care, individul dezvoltă abilitatea de a empatiza cu grupul, uneori renunțând la idealuri proprii, pentru a fi acceptat de grup. Rețelele de socializare acționează în același mod la nivel psihic, ca și rețele de prieteni din viața reală. Singura deosebire este că, în timp ce pe aceste rețele avem prieteni cu sutele sau chiar cu miile, în realitate grupul este mult mai restrâns, numărând o medie de 50 de indivizi. Această creștere a numărului de cunoștințe crește și tendința umană de a satisface dorințele cât mai multor indivizi din această mie sau mii de persoane. Desigur, rațional vorbind, acest lucru este pur și simplu absurd, dar tinde să devină un fenomen, cu atât mai mult în rândul adolescenților. Documentarul ne prezintă cifre alarmante de creștere a cazurilor de sinucidere, o dată cu apariția rețelelor sociale online. Rata sinuciderilor în rândul tinerilor între 15 și 19 ani a crescut cu 70% față de momentul apariției acestor rețele, iar rata în rândul copiilor între 10 și 14 ani a crescut cu 151%. Aceasta în condițiile în care, înainte de apariția acestor rețele de socializare online, acest fenomen era foarte scăzut. Acest fapt se datorează nu numai abuzurilor care pot apărea pe aceste rețele, ci și a sentimentului de lipsă de apartenență, în contextul în care, rațional vorbind, este imposibil să mulțumești mii de persoane prin comportamentul tău.

Am prezentat pe scurt cum acționează rețelele sociale online, deoarece în continuare ne va ajuta să înțelegem mai bine fenomenul de fakenews (știri false), care a explodat o dată cu declanșarea pandemiei, și în special pe parcursul acesteia. De la afirmații precum „virusul nu există”, până la acuzații adresate direct guvernelor lumii, cum că virusul a fost creat special pentru a scădea populația globului, culminând cu o serie de informații false privind purtarea măștilor și rolul vaccinării. Internetul, și o dată cu el rețelele

de socializare am putea spune că s-au împărțit, mai mult sau mai puțin, în două tabere: cei ce emit știri false și cei ce demonstrează falsitatea acestor știri. Dată fiind situația îngrijorătoare în care se află omenirea, apariția acestor știri, îndemnul la nerespectarea regulilor de igienă și de distanțare fizică, au micșorat încrederea oamenilor în autorități, și totodată au mărit riscul creșterii infectărilor. O întrebare pertinentă aici vizează schimbarea de paradigmă care a apărut în rândul mai multor persoane care consideră că înțeleg rolul științei—schimbare care are în vedere raționamentul/raționamentele pe baza căruia/căroră aceștia au ales să închidă ochii la explicațiile argumentate științific, în favoarea diferitelor teorii conspiraționiste. Sunt multe aspecte care pot fi discutate în acest sens și care ar trebui luate în considerare în momentul în care încercăm să explicăm fenomenul de *fakenews*, dar cel asupra căruia imi îndrept atenția în acest studiu, este cel de biasare cognitivă. Pe scurt, în momentul în care oamenii au o părere anume, în legătură cu un anumit subiect, dar nu sunt siguri de acuratețea acestuia, tendința acestora va fi aceea de a căuta exact sursele (știri, articole, conținuturi video) care să le confirme/întărească ideea (pe care o aveau deja), fără însă a mai supune unui filtru critic aceste surse. Altfel spus, rețelele de socializare, se fac vinovate într-o oarecare măsură de faptul că reprezintă un mediu propice pentru dezvoltarea acestor biasări cognitive. Partea bună este că individul își poate selecta prietenii, astfel că în cazul unor conflicte, poți elimina din lista de prieteni persoanele care au o gândire radicală, de exemplu din punct de vedere politic, cultural, social etc., față de tine. Aspectul negativ, este că unii indivizi își vor crea astfel mediul propice în care ideile lor despre lume să nu mai fie supuse filtrului critic, întrucât persoanele care formează acum cercul lor de cunoștințe în mediul online le oferă confirmările de care aceștia au nevoie, iar astfel se creează un cerc închis, de unde orice idee nouă este eliminată aproape în mod automat.

3. Relația om-natură înainte și în pandemie

În introducerea acestui articol am specificat că relația omului cu natura a fost una destul de haotică de-a lungul timpului, una chiar toxică, în care omul abuzează natura, dacă îmi este permis să fac o analogie atât de brutală. Există culturi și religii care îndeamnă la o viață în armonie cu natura. În unele religii precum Hinduismul, Budismul sau chiar Creștinismul, există această simbolistică a sарcalității anumitor copaci (în temenii *hierofaniei*)—precum banianul și smochinul sacru sau pomul cunoașterii binelui și răului, din Creștinism. Aceste exemple subliniază faptul că, în simbolizarea ideii de viață, copacul este un element foarte important, motiv pentru care de-a

lungul timpului i s-a oferit apelativul de mamă natură (*mother nature*). Cu toate acestea, la capitolul practicării acestei armonii, omenirea începe să dea rateruri din ce în ce mai îngrijorătoare. Omul este recunoscut pentru abilitatea sa de a folosi tot ce îi pune natura la dispoziție în scop propriu. Acest lucru nu a reprezentat neapărat o problemă în trecut, însă fenomenul de productivitate în exces, pe care capitalismul îl alimentează încă de la începuturile sale, a dus la o secătuire a resurselor pe care le avem în jurul nostru. Diferite curente postumaniste, precum postumanismul critic, activiști de mediu și diferiți cercetători încearcă să atragă atenția asupra pericolului la care ne expunem dacă nu vom lua măsuri imediate pentru a restabili o armonie și o relație echilibrată cu natura. În cele ce urmează voi prezenta câteva teorii în care, interconectivitatea noastră cu natura înconjoarătoare, cu biodiversitatea, ne afectează într-un mod direct—viața noastră depinzând, din mai multe puncte de vedere, de acestea.

Un aspect interesant pe care l-am descoperit este că pădurea și în special copacii, sunt conectați între ei, într-un fel de grupuri sociale, asemănător cu noi oamenii (Wohlleben, 2015). Aceștia își transmit semnale prin rădăcini sau frunze, când se apropie un pericol. Grija pe care copacii o poartă unii pentru alții se poate observa și în felul în care aceștia cresc fără să-și atingă crengile. Acest aspect face posibil ca lumina să poată ajunge la toți copacii, în special la cei care sunt mai tineri și au o înălțime mai mică. De asemenea, un alt fenomen important este acela de efect în lanț, în ceea ce privește afectarea unui anumit copac. Mai exact, dacă se întâmplă ceva cu o parte din copaci, ceilalți vor suferi automat. Așadar, putem conchide din acest exemplu faptul că există o anumită formă de comunicare printre copaci, nu numai la nivel de pădure, ci și în cazul copacilor din parcuri sau de pe aleile străzilor. De asemenea, mediul înconjurător reacționează și la prezența noastră. Cel mai banal exemplu pe care îl pot oferi sunt plantele de apartament: cu cât le oferim mai multă atenție și suntem mai iubitor cu ele, acestea vor crește mai sănătos. De exemplu, bonsaii sunt cunoscuți ca având nevoie de multă atenție, iar creșterea lor în apartamente poate deveni o adevărată provocare. Ceea ce doresc să evidențiez este faptul că, dacă noi distrugem natura și mediul înconjurător, atunci și noi vom fi afectați la rândul nostru de aceste efecte negative. Un studiu din domeniul ecologiei aplicate (Soga et al., 2021) arată că sănătatea mentală se află în strânsă legătură cu accesul nostru la natură. Cercetătorii de la *Ecological Society of America* au observat o creștere a singurătății, anxietății și depresiei în cazul persoanelor care nu aveau deloc acces la natură. Studiul s-a concentrat și pe situația de carantinare cu care ne-am confruntat cu toții—aducându-ne la cunoștință faptul că aceste emoții negative scădeau în cazul indivizilor care

frecventau spațiile verzi sau aveau o vedere, de la fereastră, asupra unui spațiu verde.

Ceea ce încerc să arăt este că, deși viața noastră este extrem de digitalizată, conexiunea noastră cu natura rămâne la fel de importantă, poate chiar mai importantă decât înainte. Limitarea ieșirilor în aer liber pe perioada pandemiei a însemnat o creștere a emoțiilor negative nu doar din cauza evenimentelor din jurul nostru, ci și din cauza deprinderii accesului la natură. Natura ne ajută și este ca un stâlp pe care ne putem sprijini. Trist este că adesea tindem să ignorăm aceste aspecte. Poate acesta este și motivul pentru care s-a vorbit destul de puțin despre importanța naturii în contextul pandemiei. Un posibil răspuns plauzibil pentru acest aspect este faptul că, omenirea a fost mult mai îngrijorată pentru propria-i soartă și de aceea celor care se luptau cu boala, în tot acest răstimp, fapt care a plasat natura și efectele devastatoare ale schimbărilor climatice, pe locul doi. Cu toate acestea au existat și specialiști care au realizat diferite studii, cu privire la cauzele care au dus la declanșarea pandemiei COVID-19. Aceste studii au luat în calcul modul în care activitatea umană, în limitele relației om-natură, a făcut de-a lungul timpului, trecerea de la faza de epidemie, la aceea de pandemie. Interesul acestor specialiști a fost de a demonstra, și de a atrage atenția încă o dată, că felul în care tratăm natura are urmări direct proporționale cu nivelul de trai pe care omenirea îl va avea în anii care urmează.

4. Concluzii

De-a lungul acestui studiu am prezentat câteva din efectele pe care tehnologia le-a avut, cu precădere în perioada pandemiei COVID-19, și am explicat pe scurt care este relația umanității cu natura. În cele ce urmează voi încerca să răspund la întrebarea pe care am lansat-o la începutul articolului, și anume— A anulat tehnologia o eventuală reîntoarcere spre natură?. Motivul pentru care mi-am pus această întrebare a fost că, deși oamenii de știință au explicat în repetate rânduri (înainte chiar de declanșarea actualei pandemii), că relația noastră defectuoasă cu natura ne va crea probleme serioase în viitor, acest fapt a fost trecut cu vederea în momentul în care a izbucnit pandemia. O dată cu *lockdown*-ul, puteam presupune că oamenii au reușit să conștientizeze câtă nevoie au de a sta în aer liber, de a putea vizita parcuri, grădini, de a fi pur și simplu în natură. Din nefericire, conflictele de opinie nu au lipsit. Au existat persoane care erau deja de ceva timp conștienți de problema relației om-natură (un exemplu pertinent este problema încălzirii globale), acestea făcând parte din categoria celor care s-au apropiat mai mult

de natură; și persoane care și-au păstrat reticența în ceea ce privește importanța pe care ar trebui să o acordăm naturii și mediului înconjurător.

Astfel, următorul pas pe care l-am putut face a fost să caut sursa ignoranței, și m-am oprit asupra tehnologiei. Nu pot oferi un răspuns vehement pentru această întrebare, deoarece am ajuns la concluzia că tehnologia este și nu este răspunzătoare de ignoranța noastră. În primul rând, tehnologia se face vinovată în măsura în care ea ne oferă mediul propice de a ignora tot ce nu ne face plăcere. Din ce în ce mai mult conținut—fie că este vorba despre filme, documentare, jocuri—are ca scop maximizarea plăcerii celor care sunt consumatori, în așa fel încât să te determine să mai pierzi încă 5 minute pe rețeaua de socializare X, să mai urmărești încă un episod dintr-un anumit film, sau să mai pierzi încă 10 minute urmărind videoclipul Y, pe care tocmai l-ai descoperit întâmplător, etc. Toate aceste tentații oferite de mediul online ne costă timp și resurse emoționale. În timpul pandemiei am fost copleșiți de știri, panică și teorii ale conspirației, din diferite surse de informare. Numeroase persoane urmăreau zilnic, mai ales la începutul pandemiei, statisticile în continuă creștere cu numărul de persoane infectate cu virusul SARS-Cov-2 și decedate de COVID-19, de parcă cu greu puteau crede că cifrele acelea erau/sunt reale. Conștientizarea faptului că acele cifre reprezintă, de fapt, persoane reale, că în spatele fiecărui decedat se află o familie îndurerată, a consumat un bagaj mare de resurse emoționale. Pe lângă aceste suferințe se adăugau și știrile false/conspirațiile care insuflau panică și neîncredere în rândul cetățenilor diferitelor state ale lumii. În condiții normale, am putea crede că într-o astfel de situație cel mai înțelept ar fi să te deconectezi complet, pentru a ieși din această buclă continuă, dar acest lucru s-a întâmplat în cazul unui număr destul de mic de indivizi, ca urmare a efectelor pe care le-am subliniat anterior în privința rețelelor de socializare. În al doilea rând, tehnologia în sine nu ne-a oprit să privim în jurul nostru și să constatăm necesitatea întoarcerii noastre la natură, dar nici nu ne-a ajutat să realizăm acest lucru. Într-o oarecare măsură ne-a împiedicat prin oferirea unor alternative de a ne petrece timpul, de a avea impresia că deținem controlul asupra lucrurilor din viața noastră. Pe de altă parte, tot prin tehnologie numeroase persoane au încercat să atragă atenția opiniei publice și a indivizilor asupra importanței naturii, în aceeași manieră în care știrile false încercau să-și disemineze conspirațiile.

Dincolo de aceste aspecte este nevoie să ne îndreptăm atenția asupra naturii și este important să facem acest lucru cât mai curând posibil. Ne putem baza pe ajutorul tehnologiei, în sensul în care o putem folosi ca pe un mijloc de propagare a informațiilor, astfel încât să atragem atenția asupra

pericolelor la care ne expunem dacă nu ne schimbăm acțiunile cu privire la mediul înconjurător. Însă, din cauza nivelului ridicat de informație și divertisment pe care tehnologia ni l-au pus la dispoziție, trebuie să luăm în considerare că atenția oamenilor este ușor de distras, așadar metodele de a atrage atenția acestora trebuie să fie adaptate nevoilor prezente. Nu poți schimba felul în care societatea se raportează la natură, decât dacă ai o majoritate solidă care susține demersurile necesare. Avem instrumente care să ne ajute, dar atenția noastră este distrasă de caruselul de zgomote ale prezentului, în care totul este pe fugă. Propunerea mea finală, ar fi să ne ajutăm de tehnologie mai mult decât am făcut-o până în prezent, și să ne oprim puțin, din fuga aceasta zilnică în care suntem angrenați, pentru a asculta și a privi natura, într-un sens mai profund decât cel pur empiric.

References

- Bowman, C. P. (2021). Coronavirus Moving Study: People Left Big Cities, Temporary Moves Spiked In First 6 Months of COVID-19 Pandemic. MyMove. <https://www.mymove.com/moving/covid-19/coronavirus-moving-trends/>
- Hiscott, J., Alexandridi, M., Muscolini, M., Tassone, E., Palermo, E., Soultioti, M., & Zevini, A. (2020). The global impact of the coronavirus pandemic. *Cytokine & growth factor reviews*, 53, 1–9. <https://doi.org/doi:10.1016/j.cytogfr.2020.05.010>
- Reddy, B. L., & Milton M. H. Jr. (2020). The Causal Relationship between Eating Animals and Viral Epidemics. *Microbial physiology*, 30(1– 6), 2–8. <https://doi.org/10.1159/000511192>
- Orlowski, J. (Director). (2020). The Social Dilemma [Film]. Exposure Labs
- Soga, M., Evans, M. J., Tsuchiya, K., & Fukano, Y. (2021). A room with a green view: the importance of nearby nature for mental health during the COVID–19 pandemic. *Ecological Applications*, 31(2), e2248. <https://doi.org/10.1002/eap.2248>
- UNESCO. (2021, March 19). One year into COVID-19 education disruption: Where do we stand? <https://en.unesco.org/news/one-year-covid-19-education-disruption-where-do-we-stand>
- UnitedHealthcare Eyesafe (2020). Screen Time 2020 Report. Attitudes and opinions of employers and eye care providers about screen time and blue light. https://www.uhc.com/content/dam/uhsdotcom/en/BrokersAndConsultants/UnitedHealthcare-Screen-Time-Report-2020.pdf?fbclid=IwAR1_2GEhamlbg-eGuNUidsLEaeWa0d_mXRFG2Gtg-RLBB1gO_HNTfWvSAnI

- Wind, T. R., Rijkeboer, M., Andersson, G., & Riper, H. (2020). The COVID-19 pandemic: The 'black swan' for mental health care and a turning point for e-health. *Internet interventions*, 20(20).
<https://doi.org/10.1016/j.invent.2020.100317>
- Wohlleben, P. (2016). *The Hidden Life of Trees: What They Feel, How They Communicate Discoveries from a Secret World*. Greystone Books.
- World Health Organization (2021). Convened Global Study of Origins of SARS-CoV-2: China Part. Joint WHO-China Study Team report.
<https://www.who.int/docs/default-source/coronaviruse/who-convened-global-study-of-origins-of-sars-cov-2-china-part-joint-report.pdf>